

Sajtószemle

2009. 2. hét

Ígérték, de mégsem járt a kedvezmény

Megtévesztette a fogyasztókat a telekommunikációs szolgáltatásokat nyújtó TvNetWork Nyrt., amikor kedvezményt ígért az elektronikus számlázásra áttérő ügyfeleinek - állapította meg a Gazdasági Versenyhivatal. A TvNetWork egyik tavalyi akcióját úgy népszerűsítette, hogy a meghirdetett kedvezményes ár annak függvényében változik, hogy a fogyasztó a jövőben átutalással vagy csekkes fizetéssel teljesíti-e díjfizetési kötelezettségét. A TvNetWork a honlapján azt is írta, hogy ügyfelei elektronikus számlát kapnak, s akik eddig csekken teljesítették havi számlájukat, megtakaríthatják a számlázási díjat, vagyis évi 2400 forintot. Ez az üzenet a GVH szerint megtévesztő és félreérthető volt. A vállalkozás bírságot nem kapott, mivel a GVH úgy értékelte, hogy a megtévesztés a gazdasági versenyt csak csekély mértékben veszélyeztette. Ugyanakkor a TvNetWork elismerte a jogsértést, valamint intézkedett a káros hatások mérséklésére. (január 10. *Magyar Nemzet 11.o.*, **Nem kapott a GVH-tól bírságot a TvNetWork Világgazdaság 8.o.**)

Tavaly kevesebb bírságot rótt ki a versenyhivatal

Az előző évekhez képest valamelyest csökkent a versenyfelügyeleti eljárások száma: 165 versenytanácsi határozattal lezárult eljárás történt tavaly. A versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatok alapján 59 esetben állapították meg a versenytörvény megsértését, amiért összesen 716,7 millió forint bírságot szabott ki a hivatal. Ez jóval kevesebb a 2007-ben összesen kirótt 2,2 milliárd forintnál. Ennek oka elsősorban, hogy a jelentős bírsággal járó kartellügyek száma csökkent. A kartellügyekben 2007-ben összesen valamivel több mint egymilliárd forint volt a kiszabott bírság összege. Tavaly kartellezés miatt 28 vizsgálat indult, ám bírsággal szankcionált ügylezárás 2008-ban nem volt. A 2008-ban csaknem nyolcvan ügy fejeződött be első vagy másodfokon a bíróságokon, jelenleg pedig összesen majdnem kilencven eljárás van folyamatban. A kartelleket elmarasztaló GVH-döntések ellen indított perek az idén is tovább folytatódnak, legközelebb január 22-én a Fővárosi Bíróság hirdet első fokon ítéletet a biztosítókartell ügyében. (*Magyar Hírlap 11.o.*)

A cél: ügyfélszerzés mindenáron?

A Gazdasági Versenyhivatal a napokban ismeretterjesztő kampányra kötelezte a Raiffeisen Bank Zrt.-t, hogy a fogyasztók tájékozottabbak legyenek lakás- és egyéb hitelekkel kapcsolatban. Az osztrák bank ugyanakkor nem követett el jogsértést, mivel vállalta, hogy magatartását összhangba hozza a versenytörvény rendelkezéseivel. A rendszerváltás óta a bankok számára talán soha nem voltak annyira fontosak a lakossági ügyfelek, mint a hitelválság kirobbanása óta. - A bankok betéti akciói egymásra licitálnak, és a nagy versenyfutásban becsúsznak olyan állítások is, amelyek nem állják meg a helyüket. Nem mindegy, milyen típusú médiában jelennek meg az ajánlatok - mondta a Gazdasági Versenyhivatal szóvivője. Mihálovits András szerint az természetes, hogy egy rádióreklámban nem lehet teljes körű információt adni, de a televíziós hirdetések hitelességével szemben nagyobbak a követelmények, az interneten pedig mód nyílik akár a legapróbb részletek ismertetésére is. A versenyhivatal számára minden ügy egyedi, tehát a piaci szereplők nem hivatkozhatnak precedensekre. A hitelpiacon sem sokkal rózsásabb a helyzet. A bankok forrásszűkétől szenvednek, ezért ajánlataik drágábbak lettek, és - a növekvő kockázatok miatt -

megnehezült a kölcsönhöz hozzájutás is. Tavaly több pénzügyintézetet, tetemes pénzbírsággal, azért marasztalt el a GVH, mert megtévesztették az ügyfeleiket. Mihálovits András arra hívta fel a figyelmet, hogy az elmarasztalást azzal érdemelte ki a hazai bankvilág színe-java - így az OTP (többször is), a K&H Bank, a Citibank, az Erste Bank, a Raiffeisen Bank, a Budapest Bank és a Cetelem Bank -, hogy a hitelkártya használatának kamatmentességére vonatkozó ígéretet tettek, amely nem volt alkalmas a kártyabirtokosok reális tájékoztatására. (*Népszava* 5.o.)

Kevesebb áruhitelt veszünk fel

Nem talált jelentős szabálytalanságot a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a 2008. november 20. és 2009. január 4. között, a Csillagszóró II. téli fogyasztóvédelmi ellenőrzési program keretében elvégzett harminchét ellenőrzése során. Az elkövetett kisebb vétségek pedig a pénzügyi szolgáltatók helyi értékesítőihez voltak köthetők. Vizsgálták a nullaszázalékos, akciós áruhitelket is, s ezek valóban ingyenesek is voltak. A lakosság is önmérsékletet tanúsított: az áruhitel-felvétel mintegy 20 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. (január 10. *Magyar Nemzet* 11.o., **Valóban ingyenes volt a „nullás” hitel** *Népszabadság* 13.o., január 12. **Kevés szabálytalanság a pénzügyi cégeknél** *Világgazdaság* 9.o.)

Törvénytörő multik

A mindennapi tapasztalatok szerint a legtöbb nagykereskedelmi lánc legyint a fogyasztóvédelmi törvényekre. nagyméretű régi háztartási eszközeiket egyáltalán nem vagy csak pénzért szállították el a forgalmazók. Jó tudnunk, hogy ez jogszabályellenes, és a fogyasztóvédelmi hatóság keményen szankcionálja. Baranovszky György, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke elmondta, hogy a fogyasztóvédelmi jogszabály egyértelműen rögzíti: az új termék kiszállításakor a régi háztartási eszközt a birtokba adás helyén át kell vennie és el kell szállítania a cégnek. Ráadásul ezért az adott vállalat külön nem követelhet pénzt. Probléma nemcsak a háztartási eszközök vásárlásakor adódik: egy Magyarországon működő mobilszolgáltató az internetes honlapján egy órán belüli házhoz szállítást reklámoz előfizetői számára készülékcsere esetén. Egy előfizető azt mondta, hogy amikor telefonon érdeklődött a részletekről, akkor arról tájékoztatták, hogy ez csak reklám, szó sincs egy órán vagy akár egy napon belüli házhoz szállításról. Baranovszky György szerint ez kimeríti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat fogalmát. Ezt európai uniós irányelv tiltja, amit Magyarország is átvett. A fent említettekhez hasonló szigorral jár el ilyen esetekben is az NFH. (*Magyar Hírlap* 11.o.)

Élelmiszerkódex: új forduló

Holnap folytatódnak a szakértői szintű egyeztetések az FVM koordinálásával készülő élelmiszerpiaci kódexről. Ez az eddiginél szigorúbb korlátok közé szorítaná a kereskedők tevékenységét. A szöveget egy tizenhat fős bizottság dolgozza ki. Az FVM már tavaly decemberre kidolgozott egy megállapodástervezetet, amely többek között 5 százalékosan maximalizálta a kereskedelmi visszatérítéseket, a forgalmazásban legalább 80 százalékos arányt határozott meg a hazai élelmiszerekre. (*Világgazdaság* 8.o.)

A céges ügyfeleket féltik a mobilpiacon

A céges ügyfelek miatt főleg leginkább a feje a három magyarországi mobilcég vezetőinek, elsősorban a vállalatoknál várnak ugyanis - a költségracionalizálások miatt - csökkenő forgalmat. Beck György, a Vodafone Magyarország vezérigazgatója szerint túl azon, hogy az iparág nem függetlenítheti magát a válság hatásaitól, különböző okokból Magyarország hatványozottan ki van

téve a nehéz gazdasági körülményeknek. Winkler János, a Magyar Telekom vezérigazgató-helyettese, a lakossági üzletág vezetője szerint a várható recesszió mellett nagy valószínűséggel az újabb mobilszolgáltató megjelenése is nehezíti majd a piacon lévő cégek helyzetét. Ove Fredheim, a Pannon vezérigazgatója pedig úgy látja, teljesítményüket továbbra is a költségek szem előtt tartásával és működésük racionalizálásával tudják növelni. (*Napi Gazdaság 1+4.o.*)

Csalfa hirdetések csábítják az autóvásárlókat

Az egyik nagy autómárka másfél millió forintos, egy másik 900 ezer forintos árengedménnyel hirdeti egyik haszonjármű-, illetve személygépkocsi-modelljét a készlet erejéig. Egy másik márka pedig két tizedesre megadott árkedvezménnyel igyekszik vevőket toborozni több modelljének értékesítéséhez, szintén a készlet erejéig. Az illetékes hatóság ellenőrizheti, hogy a hirdetésben szereplő árelőny, illetve árengedmény valós-e - említette Kathi Attila, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szóvivője. Ha a vásárló úgy véli, hogy nem valósult meg a tényleges árkedvezmény, akkor bejelentést tehet a fogyasztóvédelmi hatóságnál. Általánosságban is elmondható, hogy minden hirdetés akkor állja meg a helyét, ha minden kétséget kizáróan igaz, nem téveszti meg a fogyasztókat, illetve ha a vásárló a reklámból pontos képet kap - mondta Mihálovits András. A Gazdasági Versenyhivatal szóvivője hozzátette, nem elég tehát egyetlen vagy akár több előnyös tulajdonságot, kedvezményt kiemelni, hanem az esetleges hiányosságokról, hátrányokról, korlátokról is tájékoztatni kell a fogyasztókat. Mihálovits András hangsúlyozta, az árkedvezmény valós mértékét a listaárhoz képest kell hirdetni. Sosem volt árból kedvezményt sem lehet adni, mert az már a fogyasztó megtévesztésének számít. (*Népszava 1+5.o.*)

Egymilliárdot hozott a Csillagszóró II.

A tíz hatóság részvételével zajló Csillagszóró II. akciósorozat keretében a hatóságok szakemberei több mint 30 ezer ellenőrzést hajtottak végre, 5400 esetben szabtak ki bírságot a jogsértő vállalkozásokra, összesen mintegy 1 milliárd forint értékben. A tapasztalatok szerint csökken a súlyosabb jogsértések aránya, pozitív tendenciák észlelhetők a számla- és nyugtaadásban, az alkalmi vásárokon, a vendéglátásban, javult a fogyasztók tájékoztatása is. Tíz hatóság szakemberei a mintegy 1 milliárd forintos pénzbírságon kívül mintegy 600 millió forint értékben foglaltak le árut, ebből 470 millió értékben szoftvereket, 70 millió forint értékben cigarettát, illetve ruhákat, cipőket, cd-t, dvd-t, alkoholt és egyéb termékeket is. (*Napi Gazdaság 4.o., Sikeres volt a Csillagszóró II. Világgazdaság 2.o.*)

Bojkott a hazai szeszipar ellen

Ismét egy felesleges szigorítás borzolja a vállalkozók kedélyeit, heteken belül ugyanis megint kötelező lesz a napi standolás a magyar vendéglátóhelyeken. Az adócsomagba bújtatott jogszabály-módosítás szerint februártól a vámhatóság által hitelesített nyomtatványon kell készletezni az alkoholtermékek forgalmát, s a műszak végén, vagyis jellemzően éjszaka, egy-két órás többletmunkával. A vendéglősök és a szállodások zúgolódnak, mondván: egy jobb forgalmú helyen általában ötven-hatvan féle sört, bort és töményt forgalmaznak, tehát óriási a hibázási lehetőség. Ráadásul az állandó méricskélés minőségromlást is okoz, lehetőséget adva így a fogyasztóvédelemnek, hogy a vásárló megtévesztéséért büntessen. Márpedig aki elmulasztja a napi standolást, szorulni fog: a magánvállalkozókra minimum 200 ezer, míg a jogi személyekre legalább félmillió forintos bírságot helyeztek kilátásba. (január 15. *Magyar Nemzet 13.o.*)

Jó lett a Tesco és a Metro karácsonya

Az egyre mélyebb gazdasági válság ellenére növelni tudta értékesítését a karácsonyi szezonban a brit Tesco Plc. és a német Metro AG. Nagy-Britannia legnagyobb áruházlánc hazai piacán legalább egy éve nyitva tartó üzleteiben az üzemanyag-értékesítés bevétele nélkül 2,5 százalékkal bővítette árbevételét a január 10-ét megelőző hét hétben az egy évvel korábbihoz képest. A 14 országban jelen lévő vállalat csoportszintű árbevétele 11,6 százalékkal nőtt, köszönhetően a kedvező devizaárfolyam-változások nyomán is erősödő, 24 százalékkal emelkedő európai és a 43 százalékkal megugró ázsiai árbevételnek. A Metro AG árbevétele 3 százalékkal, 20,1 milliárd euróra nőtt a tavalyi utolsó negyedévben. A társaság hazai piacán, a recesszióval birkózó Németországban a karácsonyi szezonban 2,1 százalékos forgalomnövekedést ért el. (*Napi Gazdaság 8.o.*)

Ítéletidő

Kifulladás látszik a Gazdasági Versenyhivatal 2002 óta tartó kartellelles rohamra. Tavaly egyetlen bírságot sem szabott ki ilyen címen a versenytanács, amely pedig az előző öt évben összesen legalább 20 milliárd forint büntetést osztott ki, köztük 7 milliárdot a máig csúcstartó sztrádaépítőkre. Összességében is szerényebben fogott a hivatal tollal: a tavaly kirótt összbüntetés bő 700 millió forint volt, ami tizedét sem éri el a 2006-os csúcsev 11,7 milliárd forintjának. Ezt is szinte teljes egészében a fogyasztókat megtévesztő reklámokért mérte ki a versenytanács. Ez nem jelenti azt, hogy a kartellek üldözése alábbhagyott volna - folyamatban van például a vasútépítők és a betongyártók feltételezett összejátszásának vizsgálata -, de az biztos, hogy a cégek óvatosabbak lettek, az elrettentőnek szánt megabírságok árnyékában megtanulták kivédeni a rajtaütéseket. Ráadásul az eddigi ítéletek alapján a versenytanács döntései rendre megálltak a bíróságok előtt. A kartellezőkhöz képest több sikerrel jártak a fogyasztók megtévesztésére alkalmas reklámokat elmarasztaló GVH-határozatok ellen fellebbező cégek. A jogsértést általában nem vitatta a bíróság, de az esetek csaknem egyharmadában nem értett egyet a bírságösszeggel. (január 17. HVG 70-71.o.)

Versenysértési ügyek

Az Európai Bizottság (EB) vizsgálatot indított a magyar kormány és a Mol között 2005-ben létrejött megállapodás ügyében, mely szerint a Mol által a kitermelt szénhidrogének után fizetendő bányajáradék 2020-ig lényegében nem változik, miközben a bányászati törvény a többi piaci szereplő számára immár jelentősen felemelte azt. Mindez Brüsszel szerint felveti a Molnak nyújtott tiltott állami támogatás gyanúját. Az EB ugyanakkor megszüntette a Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM) és annak rendszerirányításért felelős leányvállalata, a Mavir Zrt. ellen 2006 májusában indított vizsgálatát. Nem igazolódott be ugyanis az a gyanúja, hogy az MVM a törvények és belső szabályok segítségével visszaélne piaci erőfölényével, és a 2010-2024 közötti időre megkötött hosszú távú áramvásárlási megállapodások (htm) révén korlátozná a versenytársak hozzáférését az áramhoz, ami miatt ahhoz a fogyasztók a kelletnél drágábban jutnának. (Az Országgyűlés egyébként 2008 végével megszüntette a htm-eket.) Az EB lezárta a Velux cégcsoportnál folytatott vizsgálatot is, megállapítva, hogy a cég nem sértette meg a versenytörvény előírásait. (január 17. HVG 83.o.)